

MATICHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :	
Source :	คม ชัด ลึก		
Date :	๒๐ ต.ค. ๒๕๔๖	Page :	๓๑
		No :	๔๖๕๓๔๔๓๑

น้อมรำลึก ๑๐๓^๓ ปี

‘สมเด็จพระเจ้า’ ณ นิवासสถานเดิม

วันที่ 21 ต.ค. 2546 วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ครบรอบ 103 ปี ไรภาสน์หน่วยงานภาครัฐและเอกชนจึงได้จัดงาน เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าที่ทรงมีต่อประชาชน เริ่มจากอุทยานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จัดงาน “น้อมรำลึกถึงสมเด็จพระเจ้า ณ นิवासสถานเดิม” โดยภายในงานจะมีกิจกรรม อบรมสาธิตงานอาชีพและศิลปหัตถกรรม รวมถึงนิทรรศการจำลอง บ้านเดิม สมเด็จพระเจ้า เมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์ และภาพยนตร์ส่วนพระองค์ ซึ่งหาชมได้ยากนัก ทั้งนี้เพื่อเป็นการรำลึกว่าครั้งหนึ่ง นิवासสถานในย่านวัดดอนงคาราม แห่งนี้ เคยเป็นที่พำนักของสตรีสามัญที่มีนามว่า “สังวาลย์” และต่อมาสตรีผู้นี้ ก็ได้รับการจารึกพระนามให้เป็นปูชนียบุคคลของโลก ซึ่งเป็นที่ประจักษ์แก่ปวงชนชาวไทยและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วโลก

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่ประชาชนชาวไทยยกย่องให้เป็น “สมเด็จพระเจ้าของแผ่นดิน” ทรงเป็นพระราชมารดาของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีถึง 2 พระองค์ ได้ถือกำเนิดจากตระกูลสามัญชน โดยทรงเป็นบุตรของพระชนกชู่ ซึ่งมีอาชีพเป็นช่างทองและพระชนนีคำ ทรงพระราชสมภพ เมื่อวันอาทิตย์ที่ 21 ต.ค. 2443 ที่จังหวัดนนทบุรี และต่อมาได้ย้ายนิवासสถานมาอยู่ที่บริเวณวัดดอนงคาราม เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร พระชนกชู่ได้ถึงแก่กรรมในขณะที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนียังทรงพระเยาว์มาก

ส่วนพระชนนีคำ ก็ถึงแก่กรรมเมื่อพระองค์มีพระชนมายุเพียง 9 พรรษา หลังจากนั้นทรงอยู่ในความอุปการะของป้าช่วย พี่สาวของพระชนนีคำ ซึ่งมีอาชีพรับจ้าง มานนบุรีและทำขนมขาย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้ทรงบรรยายถึงบ้านหลังวัดดอนงคารามไว้ในงานพระนิพนธ์เรื่อง **"แม่เล่าให้ฟัง"** ว่า

"เมื่อจำความได้ แม่ก็อยู่ที่ธนบุรีแล้ว ที่ซอยซึ่งปัจจุบันเป็นซอยวัดอนงค์ 'บ้าน' นั้นเหมือนห้องแถวชั้นเดียว...ข้างหน้าบ้านมีระเบียง พื้นเป็นไม้ขัดขัดๆ และมีหลังคามุงจาก ส่วนนอกก่อนถึงถนนเป็นอิฐแล้วจึงเป็นถนน เมื่อเข้าไปในบ้านแล้วจะมีห้องโถงๆ ด้านขวามียกพื้น ซึ่งเป็นห้องพระและห้องประกอบอาชีพของพ่อแม่...ถัดไปมีห้องซึ่งเป็นห้องนอนและ

สมเด็จพระเจ้า (แถวที่ 2 คนที่ 3 จากซ้าย) ทรงฉายพระรูปร่วมกับพระสหายโรงเรียนสตรีวิทยา

เมื่อจำความได้ แม่ก็อยู่ที่ธนบุรีแล้ว
ที่ซอยซึ่งปัจจุบันเป็นซอยวัดอนงค์
บ้าน นั้นเหมือนห้องแถวชั้นเดียว...ข้างหน้าบ้านมีระเบียง
พื้นเป็นไม้ขัดขัดๆ และมีหลังคามุงจาก
ส่วนนอกก่อนถึงถนนเป็นอิฐแล้วจึงเป็นถนน

เรือนเจ้าชอลงที่ประทับเดิม ภายในอุทยานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้ายา ในบริเวณ "นิเวศสถาน" เดิม ในวัดดอนงคาราม

ข้างหลังจะมีห้องครัวยาวตลอด ซึ่งกันด้วยกำแพง หลังกำแพงนี้มีที่โถงๆ ซึ่งจะไปถึงได้ถ้าอ้อมไป เพราะทางครัวไม่มีประตูออกในบ้านไม่มีห้องน้ำ การอาบน้ำนั้นอาบกันที่หน้าบ้าน ตุ่มน้ำตั้งอยู่ที่ระเบียงหรือไปอาบที่คลองสมเด็จพระเจ้ายา"

ปัจจุบันนิเวศสถานหรือบ้านเดิมของสมเด็จพระเจ้ายา ได้ถูกรื้อถอนไปหมดแล้ว ยังคงเหลือเพียง **"เรือนเจ้าชอลง"** ที่มีลักษณะใกล้เคียง **"บ้าน"** ตามแบบในหนังสือแม่เล่าให้ฟัง ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณอุทยานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชมรรชาชนนี ซอยสมเด็จพระเจ้ายา 3 เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยนับเป็นอนุสรณ์สถานรำลึกถึงสมเด็จพระเจ้ายาเพียงแห่งเดียวที่ตั้งอยู่ใจกลางชุมชน

นอกจากนี้ ยังมีงานที่จัดขึ้นบริเวณแกรนด์ฮอลล์ สยามดิศคัพเวอร์เซ็นเตอร์ ในชื่องาน **"คิดถึง...สมเด็จพระเจ้ายา"** โดยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จะเสด็จเป็นองค์ประธานในวันที่ 25 ต.ค. นี้ ภายในงานจะมีนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติรวมถึงประวัติทุนการกุศลสมเด็จพระเจ้ายา ที่พระราชทานความช่วยเหลือแก่มูลนิธิและองค์กรต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมที่อุปถัมภ์พระศาสนา ช่วยเหลือการศึกษา สังคม รวมถึงกิจกรรมบรรเทาเหตุวิกฤติต่างๆ ของประเทศ พร้อมทั้งจัดทำสารคดีบทสัมภาษณ์ของผู้มีโอกาสได้รับทุนจากทุนการกุศลสมเด็จพระเจ้ายา เพื่อให้ผู้ชมตระหนักว่าทุนการกุศลสมเด็จพระเจ้ายา ได้เปลี่ยนแปลงชีวิตของบุคคลเหล่านั้นไปในทางที่ดีอย่างไรบ้าง

ผู้สนใจสามารถเข้าชมงาน "คิดถึง...สมเด็จพระเจ้ายา" ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่วันที่ถึงวันที่ 2 พ.ย. 2546

ภายในเรือนเจ้าชอลง ประกอบด้วยห้องทำทอง ห้องนอน และห้องครัว